

ligheder, der var. Kunne det være en del af begrundelsen? Hvis det er det, ville de grønne afgifter jo netop være et incitament i retning af at substituere, i modsætning til hvad man gør i dag.

Derudover har jeg ikke hørt Venstres holdning til det argument, at en forhøjelse af prisen på de giftige stoffer vil give et incitament til at udvikle nye metoder, nye substitutionsmuligheder. Når der i dag findes substitutionsmuligheder, er det jo, fordi der er nogle, der har fundet dem, nogle, der har udviklet dem. Kunne det ikke tænkes, at det ville være en god idé, at vi skubbede på den proces og gjorde det økonomisk rentabelt også at udvikle yderligere substitutionsmuligheder, så vi kunne få den endelige udfasning?

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Det er lidt i forlængelse af det foregående.

Det er jo rigtigt, som fru Hanne Severinsen siger, at der er muligheder dér. Problemet er bare, at hvis en virksomhed, uanset om det gælder en miljøgodkendelse eller en godkendelse på arbejdsmiljøområdet eller bekendtgørelsen om stoffer – jeg har glemt den nøjagtige titel – kan argumentere for, at det økonomisk er lidt dyrere, eller hvis det er lidt ubelejligt i forhold til produktionsprocessen, vil den kunne smyge sig uden om at få stoffet udfaset.

Derfor, hvis vi skal have en effektiv udfasning af de her stoffer, er man nødt til at gøre det gennem en generel, landsdækkende lovgivning, og det er derfor, jeg endnu en gang spørger: Hvis Miljøstyrelsen kommer og siger, at her er et klart substitut til et stof, er Venstre så med på at sige, at så forbyder vi dette stof? For det er den eneste måde, vi kan få det til at virke effektivt på.

Så vil jeg godt spørge: Nu taler man hele tiden om økonomi. Er det Venstres opfattelse, at hvis et substitut er bare 1 øre dyrere end det klorerede stof, end det farlige stof, så skal virksomheden have lov til at sige nej? For det er jo sådan set det, der er konsekvensen, og det er den måde, det administreres på i dag.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg vil gerne tage fat i fru Hanne Severinsens svar på mit spørgsmål om, hvorfor der stadig blev brugt 2.000 t pr. år, når stofferne principielt var forbudt. Fru Hanne Severinsen siger, at det

ikke altid er muligt at substituere, og at brancherne er forskellige, og virksomhederne er forskellige.

Hvad skal vi som lovgivere så gøre? Vi vil gerne beskytte miljøet, og vi vil gerne beskytte de mennesker, der arbejder med disse overordentlig skadelige stoffer. Skal vi så bare konstatere: Nåh, der bruges altså stadig væk 2.000 t, og der er ikke mulighed for at beskytte folk mod disse skadelige stoffer? Hvad synes fru Hanne Severinsen så, vi skal gøre? Skal vi forbyde dem? Det vil Venstre åbenbart ikke. Skal vi pålægge dem afgifter, så incitamenterne til andre processer fremmes? Det vil fru Hanne Severinsen åbenbart heller ikke. Jeg må spørge fru Hanne Severinsen: Hvad er så løsningen for lovgiverne? Skal man acceptere, at folk fortsat bruger skadelige stoffer, eller skal man gribe ind?

(Kort bemærkning).

Hanne Severinsen (V):

Man skal gribe ind på den måde, man allerede har gjort. Og jeg kan selvfølgelig ikke love, at det efterleves alle steder, for jeg er ikke politimyndighed eller arbejdsmiljømyndighed.

Men jeg vil da gøre opmærksom på, at det netop er de meget strenge arbejdsmiljøregler, som har gjort, at der er sket en enorm udfasning af brugen; det er der nemlig tale om. Og det er præcis det samme med CFC-gasserne. Som jeg også sagde tidligere, at det, som virkelig kommer til at betyde noget, er, at i takt med at substitutionen kan finde sted, skal man også gøre det. Det er det, der virkelig kommer til at betyde noget.

Det dér incitament med, at man gør det dyrere, er bare at genere virksomhederne. Når de alligevel ikke kan bruge andre midler, har de svært ved at se det som andet, end at man generer virksomhederne med højere afgifter.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Lad os så være positive og sige, at fru Hanne Severinsen har ret i, at man allerede nu skal gøre det, og at der muligvis nogle steder – det tror jeg vi kan enige være om – er problemer med at få det gennemført, enten fordi de lokale miljømyndigheder ikke er skarpe nok, at den faglige organisation på den pågældende virksomhed ikke er god nok, eller at miljøorganisationen på virksomheden ikke er effektiv nok og lader sig